

Dokořán

Výroční zpráva

DOKOŘÁN z.s.

za rok 2019

1 Úvodní slovo

Rok 2019 s sebou opět přinesl personální změny. Rozloučili jsme se s kolegyní Jitkou Novákovou, která odešla na mateřskou dovolenou a do našeho týmu přivítali novou posilu – Míšu Sedláčkovou, která do naší menší organizace bez problémů zapadla. Stálým pracovníkům v naší organizaci patří velké díky za práci, kterou vykonávají.

Již druhým rokem jsme organizovali Charitativní bazárek, který se konal v prostorách Městské knihovny. A opět nás velmi překvapil zájem veřejnosti. Měli jsme naplánovaný termín dalšího bazárku také na podzim 2020, ale bohužel situace v ČR nám nepřála a z důvodu nouzového stavu ohledně situace s COVID 19 jsme byli nuceni další ročník bazárku přesunout.

Již potřetí jsme se zúčastnili Obchůdků s Albertem, kterou pořádá NF Albert. Za možnost účastnit se tohoto projektu jsme velmi vděční a doufáme, že se budeme moci i v příštím roce zhostit této výzvy, která učí naše klienty finanční gramotnosti při prodeji, spojuje děti dohromady při výrobě dárečků a v neposlední řadě si můžeme jako organizace přivydělat nějakou korunu k dobru.

Na závěr bych chtěla velice poděkovat všem svým spolupracovníkům a kolegům, ať už současným nebo bývalým. Každý člověk, který do naší organizace přijde, zanechá něco ze sebe.

Děkujeme všem, kdo aktivně bojují s předsudky, rasismem a zasazují se za lidská práva a snaží se dělat tento svět příjemným nejen pro sebe, ale i pro své okolí.

Michaela Šerejchová, výkonná ředitelka

2 Cíl a poslání organizace

Základním cílem všech činností Dokořán z.s. je celkové zkvalitnění života příslušníků cílové skupiny předcházením, snižováním a omezováním výskytu sociálně patologických jevů.

Posláním organizace je poskytování sociálních služeb, realizace volnočasových programů a provázení dětí a mládeže obdobím dospívání realizováním činností, které napomáhají zdravému životnímu stylu, vzájemné toleranci, úctě a respektu k názorovým odlišnostem a životním postojům.

3 Struktura Dokořán z.s.

Statutární zástupce (neplacená funkce):

Mgr. Denisa Carvová

Výkonný výbor (neplacené funkce, v abecedním pořadí):

Mgr. Denisa Carvová

Mgr. Michaela Šerejchová

Mgr. Jan Vajsar

Organizační struktura zaměstnanců:

výkonná ředitelka (DPP)

vedoucí sociální služby (HPP)

sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách (HPP, DPP)

4 Historie organizace

Historie nestátní neziskové organizace Dokořán se začala psát v roce 1995, kdy vzniklo (tehdy pod názvem Sdružení rodičů a přátel Děčka) z potřeby doplnit rezervy v programu

domu dětí a mládeže v Náchodě.

Během prvních dvou let své existence se přetvořilo v plně samostatné občanské sdružení s vlastním posláním. Postupem dalších let, během nichž došlo k realizaci mnoha programů v oblasti sociální, kulturní i výchovně vzdělávací, vykryštovala stěžejní činnost sdružení v provozování dvou zařízení v Náchodě: ARCHA a POKLOP.

Činnost Alternativního čajového klubu Poklop byla ukončena v roce 2015. Archa je pracoviště, které se dlouhodobě zaměřuje na sociální prevenci.

V souladu s platnou legislativou byl původní název Dokořán o.s. (občanské sdružení) od roku 2014 změněn na Dokořán z.s. (zapsaný spolek).

Archa:

1997 – 2002 Kontaktní a krizové centrum

2003 – 2012 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

od 1. 1. 2013 Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi

Adresa: Komenského 577, 547 01 Náchod

e-mail: archa@dokoran.eu

tel.: 776 809 007

5 Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi

Archa (SASRD Archa)

V rámci nabízených služeb celý rok Archa spolupracovala se základními školami. Tato spolupráce je zajištěna pravidelnými schůzkami našich pracovníků přímo na půdě školy. Při jednání je tedy přítomen sociální pracovník Archy, zástupce za vedení školy, školní psycholog a učitelé, kteří potřebují řešit konkrétní problém s konkrétním žákem. Sociální pracovník pak v rámci terénní služby například informuje rodiče o daném problému a snaží se společně s ním najít účinné řešení.

Dále Archa spolupracuje i s dalšími organizacemi a institucemi jako je například Odbor sociálních věcí a školství, Péči o duševní zdraví, Salinger a Laxus.

5.1 Veřejný závazek

Poslání

Archa je služba určená rodinám s dětmi, které navštěvují školy v Náchodě a u nichž je v důsledku nepříznivé situace rodiny ohrožen zdravý vývoj dítěte. Archa nabízí odbornou pomoc při řešení problémů rodin, podporuje je v samostatnosti a zapojení do dění ve společnosti

Cíle

- zajištění podmínek a poskytnutí podpory pro mimoškolní vzdělávání dětí
- posílení kompetencí rodin ke zvládnutí každodenních situací
- zajištění smysluplného trávení volného času dětí a mládeže
- zvýšení konkurenceschopnosti na trhu práce

Okruh osob

Rodiny s dětmi ve věku od 0 do 6 let z Náchoda, dále pak rodiny s dětmi od 6 – 18 let, které navštěvují školy v Náchodě a které se nacházejí v nepříznivé sociální situaci a žijí převážně v sociálně vyloučených lokalitách.

Tyto rodiny:

- jsou v obtížné životní situaci (nefunkční neúplná rodina, nízká podpora vzdělávání, záškoláctví, problémy s volbou školy či povolání, dlouhodobá nezaměstnanost, špatná finanční situace, diskriminace, šikana)
- jsou ohrožené sociálně patologickými jevy (krádeže, zneužívání návykových látek včetně alkoholu, pohlavní zneužívání, předčasně zahájený sexuální život, předčasné těhotenství, nedokončené či nízké vzdělání)
- jsou ohrožené sociálním vyloučením (sociálně vyloučená lokalita, periferie menšího města, vyšší výskyt soc. slabších vrstev obyvatelstva, příslušníci etnických minorit)
- nevyužívají standardní nabídku veřejných služeb (pasivní způsob života, absence pozitivních vzorů, děti tráví svůj volný čas neorganizovaně, bez dohledu, „na ulici“)

Principy

- individuální přístup
- aktivizace klientů
- nízkoprahovost – odstraňování bariér, které běžně brání klientům využívat veřejné služby (jazykové, sociální, finanční bariéry)
- vedení klienta k samostatnosti, zodpovědnosti
- poskytování služeb dle etického kodexu sociálních pracovníků ČR
- respektování volby klientů

Archa je podle §65 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách registrována jako poskytovatel služeb sociální prevence (reg. č. 8382823).

Otevírací doba:

ambulantní forma	terénní forma
PO 12:00–16:00 (klienti 5 – 18 let)	10:00-11:30
ÚT 12:00–16:00 (klienti 5 – 18 let)	
ST 9:00-11:00 (dospělí)	12:00 - 17:30
ČT 12:00–16:00 (klienti 5 – 18 let)	12:00 – 17:00
PÁ 12:00–16:00 (klienti 5 – 18 let)	

5.2 Personální obsazení

Mgr. Michaela Šerejchová – výkonná ředitelka Dokořán z.s. (od května 2017)

Mgr. Denisa Carvová – vedoucí služby (od června 2016), soc. pracovnice (od září 2016)

Mgr. Jan Vajsar – sociální pracovník (od července 2011)

Mgr. Jitka Nováková – sociální pracovnice (od dubna 2018), v současné době na MD

Martina Mlčouchová – pracovnice v soc. službách (od února 2018)

Michaela Sedláčková – pracovnice v sociálních službách (od 2019)

5.3 Nabídka služeb

SASRD Archa poskytuje sociální služby podle Zákona č. 108/2006 Sb., o soc. Službách.

Jedná se o 4 základní činnosti:

- Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- Sociálně terapeutické činnosti
- Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
- Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

Archa dále nabízí pravidelný program preventivních volnočasových aktivit.

5.4 Dobročinný bazárek

V roce 2019 spolek Dokořán z.s. pořádal v pořadí již 2. ročník dobročinného bazárku. O darování nejrůznějších nepotřebných věcí jsme opět požádali širokou veřejnost a i tentokrát nás občané města Náchod a jeho okolí nezklamali. Někteří doslova ve velkém darovali spoustu hraček, oblečení, kuchyňských potřeb, knih, oděvních doplňků a dalších věcí. Všechny tyto věci jsme následně nacenili a za opravdu symbolické ceny po dva dny, tedy 18. a 19. září, v prostorách

Městské knihovny Náchod, prodávali. Na bazárku panovala velice milá a přátelská atmosféra. Prodej věcí jsme opět doplnili výrobou odznaků a magnetů na ledničku dle přání, nejrůznějších motivů už máme opravdu nepřeberné množství a vybral si opravdu

každý.

Celkový výtěžek za prodané věci činil 15 972,- Kč. Tato částka je téměř dvojnásobkem v porovnání s výtěžkem 1. ročníku bazárku a opravdu nám doslova vyrazila dech.

Tímto bychom chtěli opět poděkovat všem, kteří náš bazárek podpořili. Ať už jde o ty, kteří nám darovali nepotřebné věci, tak také ti, kteří bazárek navštívili a nakoupili, co jim do oka padlo a svým nákupem tak podpořili náš spolek a aktivity, které klientům naší sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi nabízíme.

Zvláštní poděkování opět patří celému týmu Městské knihovny Náchod, v čele s paní ředitelkou Mgr. Ivanou Votavovou.

5. 5 SASRD Archa pohledem sociálního pracovníka

SASRD Archa je zkratka pro sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi. Takže již z názvu vyplývá, že naší prvotní skupinou, o kterou se náš tým stará, jsou rodiny s dětmi. Archa, jak nazýváme naší ambulanci, je otevřena čtyři dny v týdnu odpoledne pro děti od 6-18 let a jeden den je vyhrazen pro osoby starší.

A jak to vůbec v Arše vypadá? Jsou to dvě veliké místnosti, kde se děti sdružují a jedna malinká kancelář, kde jsou pracovníci. Děti zde mají k dispozici spousty her, počítače, playstation, horolezeckou stěnu s obřími žíněnkami a trampolínu. Nejen, že se u nás mohou děti vyřadit, ale rádi jim pomůžeme i s jejich úkoly (např. referáty, s pochopením učiva..) a s jejich problémy. V těchto třech místnostech platí určitá pravidla, která se musí respektovat. Např.: nemluvíme sprostě, nikdo se nikomu neposmívá a s nikým se nepere. Děti se pak cítí bezpečně. V bezpečném prostoru se o problémech mluví nejlépe. A proto tu my jsme! Abychom pomáhali řešit problémy. Někdy se děti bojí jít za svými rodiči. Někteří rodiče zase mají spousty starostí s uživením rodiny a na dospívající děti už nemají čas. My se snažíme najít v tomhle všem rovnováhu. Pomoci dětem pochopit postoj rodičů a pomoci rodičům vážit si dětí.

Do Archy chodí „děti ulice“ a my se jim snažíme ukázat, že cesta životem může být dobrá. Snažíme se jim vysvětlit, jaký může mít dopad krádež? Co mohou s člověkem udělat drogy? Jaký dopad na ně může mít záškoláctví a jak je důležité mít vzdělání pro jejich budoucí život. Tohle všechno a spousty jiných věcí, které třeba rodiče přehlížejí a

mnohokrát o nich ani nevědí, s dětmi řešíme. Povídáme si s nimi. Ukazujeme jim, jak se k sobě chovat. Vyrábíme s nimi různé výrobky, např. na Velikonoce, Vánoce. Bereme děti na výlety. Prostě a jednoduše se snažíme dětem ukázat, že v životě je mnoho krás a že všechny životní problémy mají nějaké řešení.

Jsme úžasný tým lidí, které jejich práce těší a největší odměnou je, když naši klienti zvládnou tíživou situaci a vrátí se k nám se slovy: „Ano, máme se dobře.“...

5.6 Archa pomáhá matkám samoživitelkám

Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi Archa pomáhá v Náchodě lidem v různých nepříznivých životních situacích. Do složitých problémů se zejména v posledních letech stále častěji dostávají matky samoživitelky, kterým kvůli nedostatku finančních prostředků hrozí chudoba, ztráta bydlení a odebrání dětí do ústavní péče.

Modelovým příkladem, který se opakuje rok od roku častěji, je žena, která k nám přichází vyčerpaná, zoufalá a popisuje svůj příběh. Představíme vám jeden z nich, jejíž nám nedávno vyprávěla jedna z maminek samoživitelek, paní Doležalová, které je 32 let, má dceru ve věku pěti let a tříletého syna.

Vyprávění paní Doležalové: „Manžel mě opustil. Jsem s dětmi sama. Přišla jsem o práci, protože jsem byla tři týdny doma se svým nemocným dítětem na ošetřování. Ve fabrice mi řekli, že potřebují dělnice, které nemají absence. Vyhodili mě. Mé příjmy se ztrátou zaměstnání snížily. V továrně, kde jsem pracovala na dvě směny, jsem měla plat čtrnáct tisíc. Nyní беру devět tisíc z Úřadu práce. Platím nájem a mám dvě děti, které chodí do školky. Nemám z čeho zaplatit školku ani obědy. Dluh mi narůstá také na nájemném. Rozhoduji se, jestli zaplatím nájem, ale pak nebudeme mít co jíst. Hledám si práci, ale zatím nenacházím. Potřebovala bych ji rychle. Hrozí mi ztráta bydlení kvůli dluhu na nájemném. Ředitelka školky mi hrozí nahlášením na orgán sociálně právní ochrany dětí a exekucí za nezaplacené školné a obědy. Nevím si rady. Bojím se, že když to půjde takto dál, tak mi za chvíli sociálka sebere děti. Potom se půjdu zabít.“

Naše sociální služba Archa nemá v popisu práce řešení počátku tohoto celospolečenského problému, kterým je rozchod partnerů či rozvod manželů. My řešíme až následky. Když nám maminky popíší svou situaci a řeknou, jaké jsou jejich cíle, sestavíme s nimi jejich měsíční rozpočet. Ve většině případů je evidentní, že to prostě

nemůže vycházet. Výdaje jsou větší než příjmy i přesto, že tyto rodiny žijí tak skromně, jak si většina ostatních lidí ani nedokáže představit. I tak jdou ale rodiny samoživitelek každý měsíc do hlubšího a hlubšího mínusu. V tomto ohledu jim ale nelze nic vyčítat. Do stejného mínusu by se s takovým příjmem dostal každý. K odebrání dětí ve většině případů nedochází, ale velmi často musí matky samoživitelky opustit své byty a přestěhovat se do Azylových domů pro matky s dětmi. To je ovšem řešení nepřírozené a navíc časově omezené na jeden rok.

V České republice je podle Českého statistického úřadu necelých 170 tisíc neúplných rodin. Stát jim žádným specifickým způsobem nepomáhá. Mají pouze nárok na stejné příspěvky jako rodiny kompletní, jejichž rozpočet tvoří dva příjmy. 60 tisíc matek samoživitelek musí vyžít s měsíčním příjmem pod deset tisíc korun a to mají velmi často více než jedno dítě. Tyto rodiny jsou ohrožené chudobou. Otcové výživné velmi často neposílají nebo jim je vyměřeno na základě jejich příjmů směšně nízké, například 200 Kč za jedno dítě měsíčně. Samoživitelka má často problém se skloubením péče o děti a domácnost se zaměstnáním, takže do už tak napjatého rozpočtu nepřítékají dostatečně vysoké příjmy. Možnost přídatku na děti některým samoživitelkám unikne velmi těsně, pokud jejich příjmy překračují stanovenou hranici třeba jen o stokorunu. Existuje sociální dávka pomoc v hmotné nouzi. Ta se vypočítává na základě životního minima. I v tomto případě mají některé samoživitelky smůlu. Životní minimum se navíc nenavýšovalo od roku 2012. Není v něm tedy zohledněna inflace.

U nás v Náchodě máme nastavenou velmi dobrou spolupráci s městským úřadem. Ne vždy to ale stačí. A když nepomůže stát, přichází čas na nesystémová řešení. Aby uživily děti, vrhají se matky samoživitelky do sexuálního byznysu a chodí se prodávat. Podle organizace Rozkoš bez rizika počet samoživitelek živičích se jako prostitutky od roku 2016 soustavně roste. Jiné maminky hledají pomoc u sociálních služeb, jako je například naše SASRD Archa v Náchodě. Pomáháme jim s hledáním práce. Můžou si u nás napsat životopis, vyhledat na internetu inzeráty a telefonovat potencionálním zaměstnavatelům. Radíme jim, jak vyrovnat a ustálit jejich měsíční rozpočet. Při tomto spolupracujeme s Nadací Agrofert, Nadací Terezy Maxové, Klubem svobodných matek, Nadačním fondem manželů Livie a Václava Klausových a dalšími. Spolupracujeme také s křesťanskými sbory, jejichž členové se skládají a peníze pak poskytují maminkám v těch nejnaléhavějších případech, kdy hrozí nějaké sankce. Klientky totiž velmi často přicházejí na poslední chvíli, kdy jim hrozí velké nepříjemnosti, pokud něco nezaplatí do určitého

termínu. Ani to jim ale ve většině případů nevyčítáme. Požádat o pomoc je pokořující a vyžaduje odvalu. Matky většinou potřebují i psychicky podpořit a vlít trochu naděje, že situace je zvládnutelná. Ujistit, že to není jejich selhání a že mají bojovat dál. Velmi často je ženám situace, do které se dostávají i lidsky nepříjemná. Ve skutečnosti jsou to ve většině případů obrovsky statečné ženy, ale připadají si jako žebračky. Je pro ně těžké doprošovat se. Rády by svou situaci zvládly samy, ale při současně nastaveném systému to v některých případech nelze.

V posledních letech se nám daří maminkám pomáhat kombinací systémových i nestandardních řešení. Je to běh na delší trať a práce s těmito klienty trvá většinou několik měsíců, než se jim podaří dostat se z nejhoršího a vrátit se například z Azylového domu do běžného podnájmu. To je ale potom radost na všech stranách. Raduje se rodina, sociální pracovníci i vedení města. Naše sociální služba SASRD Archa je tedy jakýmsi mostem mezi státními i nestátními organizacemi a našimi klienty. Spolu s maminkami vymýšlíme a pomáháme realizovat jejich životní strategii, aby nepřišly o bydlení a o děti. Těšíme se z toho, když se s nimi dostaneme do bodu, kdy nás už nepotřebují. Kromě všech ostatních služeb jim Archa přináší i jednu, kterou v evidencích nevykazuje a tou je naděje do budoucna.

5.7 Statistika využití služeb

Počet klientů: 113 klientů

Počet rodin: 31

*Počet setkání do 15 min (ambulantní forma):*2216

*Počet setkání do 30 min (ambulantní forma):*361

*Počet setkání do 60 min (ambulantní forma):*193

*Počet setkání do 90 min (ambulantní forma):*95

*Počet setkání do 120 min (ambulantní forma):*25

*Počet setkání nad 120 min (ambulantní forma):*5

Počet setkání do 15 min (terenní forma):640
Počet setkání do 30 min (terenní forma):360
Počet setkání do 60 min (terenní forma):323
Počet setkání do 90 min (terenní forma):137
Počet setkání do 120 min (terenní forma):49
Počet setkání nad 120 min (terenní forma):19

Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím:2

Výchovně vzdělávací a aktivizační činnosti:58

Pomoc při uplatňování práv a zájmů:11

Sociálně terapeutické činnosti:29

5.8 Projekt Služby sociální prevence v Královéhradeckém kraji IV

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi Archa je v období 1. 1. 2016 – 30. 6. 2019 financována z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Předmětem Smlouvy o zajištění sociální služby je poskytování služby sociální prevence sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi zaměřené na komunitní práci poskytovanou ambulantní formou v Náchodě a terenní formou pro region Náchodsko.

Hlavní cíle služby směřují k rozvoji rodičovských kompetencí a poskytování podnětného výchovného prostředí pro děti prostřednictvím výchovně vzdělávacích a aktivizačních činností poskytovaných dětem, posilování spolupráce s orgány sociálně právní ochrany dětí, spolupráce s dalšími návaznými sociálními službami a podpora spolupráce s běžnými službami s cílem spolupráce při řešení situace uživatelů

Služba byla spolufinancována Městem Náchod, které poskytlo dotaci z programu Prevence kriminality a dále dotaci na celoroční provoz sociální služby.

Podrobnější informace o financování organizace najdete v kapitole 6.

6 Přehled hospodaření DOKOŘÁN z.s.

Příjmy

zdroj	
Město Náchod	204 000 Kč
Evropský sociální fond (Služby sociální prevence v Královéhradeckém kraji IV)	814 208 Kč
Výnosy/Tržby z prodaného zboží	15 972 Kč
Výnosy/Tržby z prodeje vlastních výrobků	16 778 Kč
ostatní výnosy	8 720 Kč
Úroky	48 Kč
Dotace MPSV	1 024 200 Kč
Dotace kraj	22 008 Kč
dary od fyzických osob	44 400 Kč
celkem	2 150 334 Kč

Výdaje

druh nákladu	
Spotřeba materiálu	72 570 Kč
spotřeba energie	65 456 Kč
Cestovné, jízdné	3 512 Kč
Ostatní služby	202 811 Kč
Mzdové náklady	1 371 625 Kč
Zákonné sociální pojištění	397 790 Kč
Ostatní daně a poplatky	9 Kč
Nákladové úroky	4 053 Kč
Dary pro děti	3 000 Kč
Jiné ostatní náklady	8 804 Kč
Odpisy	2 688 Kč
Celkem	2 132 319 Kč

7 Poděkování

Děkujeme všem přátelům a příznivcům DOKOŘÁN z.s., kteří v roce 2019 podpořili naši činnost a pomohli finančně, organizačně či věcně a také děkujeme všem organizacím a institucím za odbornou spolupráci.

Jmenovitě děkujeme:

- Panu starostu Birkemu
- Odboru sociálních věcí a školství v Náchodě, zejména vedoucímu OSV Bc. Pavlu Schumovi za vstřícnost a vedoucí OSPOD Mgr. Olze Landové za užitečné rady
- Městu Náchod
- Městské knihovně Náchod
- firmě JHP Computers za skvělou zákaznickou péči
- základním a středním školám a odborným učilištím za spolupráci při řešení záležitostí klientů Archy
- PDZ, Pferda, Salinger, Laxus a Společné cesty za spolupráci při Festivalu sociálních služeb
- Jitce Ježkové za dlouholetou finanční podporu

Vydalo: **DOKOŘÁN z.s.**
Komenského 577, 547 01 Náchod, IČ 62726714
dokoran@dokoran.eu, www.dokoran.eu

v červnu 2020